

Omgangsvurreme in de seldaotewèrld

Schreef ik een hortie geleeje over omgangsvurreme in de burgermaatschappij, dan wi 'k nou nog is wat belevingsies kwijt uit de seldaotewèrld. In de vijftiger jaere van d'n vorige êeuw mos ik, net as aalle aandere gezonde jonges, onder de waopene zôôas dat toe gezeed wier. 'k Wier opgeroep in de Kromhoutkazerne in Utrecht. 'k Was ingedêeld bij de Technische troepe en dat was aallemael nie êêns zô onaerdig. 'k Heb aaltijd gezeed dat 't goed is om eefies uit de beschaarende omgeving van thuis los te komme en te ontdekke wat 'r nog meer te kôop is in de wèrld. Onder moeders vleugels vandaen, want vreemde ôôge dwinge, zeeje ze toe aaltijd. Je wier d'r zôôgezeed grôot van. Maor oh. oh, die omgangsvurreme. 'k Mos m'n aage dikkels vergeljkene met een trekpoppechie. Want zôôdrao d'r iemand bij je in de buurt kwam met een knôopie of een sterrechie op z'n kraog mos ie opêens d'n êên of aandere krampachtige houding aanneme en medel groete. As 't binne in de kazerne aareges beurde en je kwam zô iemand tege, dan mos ie, zô noemde ze dat, halt en front maoke, al naer gelang d'n hoeveulhaaid sterre die verbij kwamme. 'k Had 'r aaltijd wat moeite mee, want ik doch: "Je zit ok maor mè je blôôte gat i je broek!", maor 't wazze vurreme waer ie je aan te houwe had.

Teunissie

'k Heb in dut verband nog een aerdig voorbeeldtjie hoe dat gong. Ok as ie mè verlot thuis was, mos ie je paksie aan hebbe, je was zôôgezeed 24 uur seldaot. Nou had ik een vriendtjie waer me 's zaeterdassaeves mee liepe en dat was Teunissie. Laete me nou gelijk onder de waopene zijn. D'r was êên verschillechie. Teunis hà MULO gedaen en hà werempel al gaauw een sterrechie op z'n kraog. Dat maakte in mijn ôôge gêen verschil, maor ik kwam d'r op een kwaoje maondagochend achter dat 't wel degelijk verschil maakte. We komme mekaor op d'n dijk tege. Ik as 't gewone voetvolk en Teunis mè z'n ster. 'k Groet joviaol: "Ha, Teunis". Maor dà kon netuurlijk nie. Hij riep me tot de orde en zee dà 'k 'm naer behore mos groete, aandere zou die me een reportie bezurrege. Nou vraeg ik ie. Snap ie dà 'k van de hiërarchie van dienst baolde?

Op report komme

As ie op report mos komme, dan was daer over 't aalgemêen een negetieve rede voor, want dan hà je wà gedaen wà nie moech en daer mos ie je dan voor komme verantwoorde bij de compagnies-kommandant die aaltijd een officier was, mét sterre dus. Mense wat een toestand was dat. Je mos ie aage dan medel melde. Je kwam dan binne en stopte schielijk voor z'n bureau op een manier dà je as een lantaerenpaol bleef staon. Dan zette je je pet af en dee die onder j'n aarem en dan zee je: "Seldaot die en die meldt zich, kapitein!" Dat wis tie allang netuurlijk, maor dat was nou êêmel de vurrem. As 't wat mee zat, zee die officier dan dà je wat makkelijker moech gaon staon, wat betekende dà je je voete wat uit mekaor moech zette. Je zee vedders niks, tot dà je wat gevraegd wier. En aaltijd mè twêê woorde spreke netuurlijk. 'k Herinner me zô 'n report en daer gong i m'n medel optreeje nogal wà fout. Ik kreeg t'r wat negetieve opmarkinge over te hore, waerdeur 'k nog meer van streek raakte. As 't bezoek afgelôope was, zette je je pet weer op, groette en maakte je rechsomkeert. Laet ik nou van de zenuwe in plek van rechs-, linksomkeert maoke. En zôôwaer, toe lachte die knakker en zee:

“Laet mor seldaot, ’t is nou aareg genogt gewist!” Neeje, ‘k ben gêen medel seldaot geworde!

Geklêêd d’r vóór of naokend d’r onder

Azze me ’s saeves naer bed gonge, om een uur of tien, haalef elf, want dan gong ’t licht uit, dan mos de kaomeroudste de kaomer bij de sergeant van de week afmelde. Die dee ’s aeves de rondte over aalle kaomers en dan was ’t perool: geklêêd d’r vóór of naokend d’r onder. Dat betekende dà je kompleet en medel gekleed in de houding voor je kooi stong of uitgeklêêd onder de dekes lag. ’t Was toe in de Kromhoutkezerne ok nog zôô, as ie ’s nachs nôôdig mos, dan mos ie naer beneejene en naer buitene om te plasse in ’t gebouwchie dat daervoor bestemd was.

Mè verlof

’s Zaeterdas ginge we mè weekaaindeverlof, azze me temenste gêen wachtdienst hadde. Maor voor ’t zôôver was, hadde we eerst nog kaomer- en waopencontrole. Dan wier d’r gekeke of aal je klere wel op eve brêêje staopeltjies i je kast lagge en of t’r naareges êen stoffie lag. Of ie bed medel was opgemaakt. Je geweer mos ok brandschôn weze, want de betreffende officier keek deur de lôôp van je waopen heen en wee je gebêente as t’r mor ’t klaainste stoffie te bekenne viel. Dan ging d’r voor jou nog wel een traain laeter. Toch typisch dat ’r over die tijd zôôvel staareke verhaole verteld worde. ‘k Denk dat ’t toch wel goed voor me is gewist. Maor ’t blijf voor mijn een levesgrôôt raedsel dà m’n oudste zeun beroepsmilitair is geworde!

Jan van der Vlies